

The Effect of Citing Keywords by using Persian Medical Thesaurus on Retrieving Articles in Two Websites: IranMedex and Medlib

Maryam Ghani Poor Tafreshi

MSc. Department of Knowledge and Information Science, Guilan University of Medical Sciences, Guilan, Iran. E-Mali: m.tafreshi91@gmail.com

Haji Zeinolabedini Mohsen

*Corresponding author: Assistant Professor. Department of Knowledge and Information Science, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. E-Mali: zabedini@gmail.com

Abstract

Purpose: The aim of this research is to find (recognize) the effect of keywords documentation by using Persian medical thesaurus in citing articles from IranMedex and Medlib databases.

Methodology: In terms of its aim, this research is practical; and is done semi-experimental methods. To assess the relevance of search results, using of both ordinary language and documented keywords with Persian medical thesaurus is observed and recorded in table, by Guilan University of Medical Science and also researcher.

Findings: Based on the obtained results, the significance level of the test for both Iranmedex and Medlib databases is respectively 492% and 367%, according to standardized and ordinary languages. Based on this, there is no significant difference between rate of cited articles with ordinary language and standardized keywords in IranMedex and Medlib databases.

Conclusion: Documentation of keywords in the Iranmedex database has no significant effect on the precision of cited information. Also, documentation of keywords in the Medlib database has no significant effect on the precision of cited information. Documentation of keywords in the Iranmedex database has negative effect on the Recall of cited information. Documentation of keywords in both Iranmedex and Mddlib database has no effect on the rate of cited articles.

Keywords: Documentation, Persian Medical Thesaurus, Article Citation, IranMedex, Medlib.

Citation: Ghani Poor Tafreshi, M. & Zeinolabedini Mohsen, M. (2019). The Effect of Citing Keywords by using Persian Medical Thesaurus on Retrieving Articles in Two Websites: IranMedex and Medlib. *Knowledge and Information Management*, 5(4), 75-89. (in Persian)
(DOI): 10.30473/MRS.2019.46842.1382

Received: (30-01-2019)

Accepted: (29-05-2019)

تأثیر مستندسازی کلیدواژه‌ها با استفاده از اصطلاحنامه پزشکی فارسی بر بازیابی مقالات از پایگاه‌های ایران مدکس و مدلیب

مریم غنی‌پور تفرشی

کارشناس ارشد گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه علوم پزشکی گیلان، گیلان، ایران.

E-Mali: m.tafreshi91@gmail.com

محسن حاجی زین‌العابدینی

*نویسنده مسئول، استادیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

E-Mali: zabedini@gmail.com

چکیده

هدف: این پژوهش به شناسایی تأثیر مستندسازی کلیدواژه‌ها با استفاده از اصطلاحنامه پزشکی فارسی بر بازیابی مقالات از پایگاه‌های ایران مدکس و مدلیب می‌پردازد.

روش‌شناسی تحقیق: پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی بوده که به روش نیمه تجربی انجام گرفته است. سنجش میزان ربط نتایج جستجو، در دو حالت استفاده از کلیدواژه‌های زبان آزاد و کلیدواژه‌های مستند شده با اصطلاحنامه پزشکی فارسی، توسط دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان و محقق مورد مشاهده قرار گرفته و نتایج در جدول ثبت گردید.

یافته‌های تحقیق: میزان مانعیت اطلاعات بازیابی شده برای کلیدواژه‌های زبان آزاد بیشتر از کلیدواژه‌های استاندارد شده در پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب است. میزان جامعیت اطلاعات بازیابی شده برای کلیدواژه‌های زبان آزاد نیز بیشتر از کلیدواژه‌های استاندارد شده در پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب است. بر اساس نتایج به دست آمده، سطح معنی‌داری آزمون برای هر دو پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب به ترتیب برابر با ۰/۴۹۲ و ۰/۳۶۷ با توجه به زبان آزاد و استاندارد شده است؛ که بر این اساس، بین میزان بازیابی مقالات با کلیدواژه‌های زبان آزاد و استاندارد شده در پایگاه‌های اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب اختلاف معنی‌داری وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری: مستندسازی کلیدواژه‌ها در پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب بر مانعیت اطلاعات بازیابی شده تأثیر معنی‌داری نداشته است. مستندسازی کلیدواژه‌ها در پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس بر میزان جامعیت اطلاعات بازیابی شده تأثیر منفی دارد. مستندسازی کلیدواژه‌ها در دو پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب تأثیری بر میزان بازیابی مقالات نداشته است.

واژه‌های کلیدی: مستندسازی کلیدواژه‌ها، اصطلاحنامه پزشکی فارسی، بازیابی مقالات، ایران مدکس، مدلیب.

استناد: غنی‌پور تفرشی، مریم و حاجی زین‌العابدینی، محسن (۱۳۹۷). تأثیر مستندسازی کلیدواژه‌ها با استفاده از اصطلاحنامه پزشکی فارسی بر بازیابی مقالات از پایگاه‌های ایران مدکس و مدلیب. *مدیریت اطلاعات و دانش‌شناسی*، ۵(۴)، ۷۵-۸۹.
(DOI): 10.30473/MRS.2019.46842.1382

تاریخ دریافت: (۱۳۹۷/۱۱/۱۰)

تاریخ پذیرش: (۱۳۹۸/۰۳/۰۸)

مقدمه

سازمان‌دهی اطلاعات از دیرباز دارای اهمیت ویژه‌ای بوده است و در هر زمان بسته به نوع و ماهیت منابع اطلاعاتی، شیوه‌ای، از شیوه‌های ابتدایی و دستی گرفته تا پیشرفته و رایانه‌ای برای سازمان‌دهی آن‌ها مورد توجه قرار گرفته است. از جمله این ابداعات فهرست‌نویسی، رده‌بندی، چکیده‌نویسی و نمایه‌سازی است که فرایند سازمان‌دهی، ذخیره و بازیابی اطلاعات را تسهیل کرده، سرعت می‌بخشد. علاوه بر این، در چند دهه اخیر طراحان نظام‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات برای از میان برداشتن نارسایی‌ها و معایب موجود در واژگان طبیعی اقدام به کنترل واژگان یا مستندسازی کرده‌اند. نقش کنترل واژگان به هنگام ذخیره اطلاعات، انطباق واژه‌های در نظر گرفته شده با استانداردهاست که به منظور فهم روابط موجود میان واژه‌ها سیاه‌های از واژه‌های استاندارد و ارجاع واژه‌های غیراستاندارد به واژه‌های مترادف و ارتباط واژه‌های وابسته به یکدیگر می‌شود (فتاحی، ۱۳۷۹).

در دهه اخیر خدمات اینترنت به‌ویژه فناوری‌های مبتنی بر وب با سرعتی چشمگیر و باورنکردنی در حال رشد و توسعه بوده و از قابلیت‌های بسیار بالای آن در تمام زمینه‌ها از جمله علوم پزشکی استفاده می‌شود. بسیاری معتقدند وب جهانی تأثیرات به‌سزایی در دستیابی به اطلاعات داشته و به بهره‌وری بیشتر نیازمندان اطلاعاتی کمک کرده است. اما علیرغم افق نوینی که اینترنت و وب جهان‌گستر در دسترسی یکپارچه به اطلاعات فراروی کاربران فراهم کرده، به دلیل حجم چند میلیاردي و غیرقابل کنترل اطلاعات پراکنده در آن مشکلات بسیاری در بازیابی اطلاعات مرتبط و موردنیاز پدید آورده است.

با توجه به اینکه کتابداران و نمایه‌سازان در زمینه سازمان‌دهی اطلاعات فعالیت فکری و عملی دارند و تجربیات فراوان و مناسبی جهت سازمان‌دهی منابع اطلاعاتی و حل مشکلات کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی اندوخته‌اند، طراحان صفحات خانگی و پایگاه‌های اطلاعاتی و موتورهای کاوش اینترنت می‌توانند با بهره‌گیری از شیوه‌های سازمان‌دهی اطلاعات که توسط کتابداران به کار گرفته شده، راهبردی سازنده در دسترسی به اطلاعات از طریق اینترنت ارائه کنند. یکی از معضلات کنونی بازیابی اطلاعات، عدم تطبیق زبان جویندگان اطلاعات با زبان موجود در متون و به‌طور کلی زبان ارائه‌دهندگان اطلاعات است. به همین دلیل امروزه یکی از مهم‌ترین چالش‌های حوزه ذخیره و بازیابی اطلاعات و بلکه بنیادی‌ترین آن‌ها، نزدیک‌تر کردن زبان موضوعی جویندگان و ارائه‌دهندگان اطلاعات است (رضایی شریف‌آبادی، خسروی و حاجی زین‌العابدینی، ۱۳۸۶).

یکی از راه‌حل‌های مقابله با این مشکل، استفاده از ابزارهای مستندسازی منابع فارسی است. لذا، در این پژوهش تلاش شده است

تا با به‌کارگیری اصطلاحنامه پزشکی فارسی، مسئله تطبیق زبان تولیدکنندگان با استفاده‌کنندگان اطلاعات (مهار مستندات) با رویکردی به محیط اینترنت مورد مطالعه قرار گیرد. وزیر پورکشمیری و فزونی (۱۳۹۱) در پژوهش خود با عنوان «بررسی میزان دقت راهنماهای موضوعی وب در بازیابی اطلاعات فنی - مهندسی» در بررسی کلیدواژه‌های تخصصی حوزه فنی و مهندسی در ۱۰ نتیجه اول نشان دادند در ارزیابی میزان دقت؛ به ترتیب گوگل، یاهو، اینفوماین و دی موز قرار دارند و اختلاف معنی‌داری میان دقت بازیابی آن‌ها است.

اسفندیاری مقدم و بهاری مقدم (۱۳۹۱) در پژوهش خود با عنوان «میزان همپوشانی نتایج بازیابی شده کلیدواژه‌های تخصصی پزشکی در موتورهای کاوش عمومی وب» نشان دادند که موتورهای کاوش یاهو، لیوسرچ، گوگل و اسک در بازیابی اطلاعات پزشکی در ۴۸ درصد موارد، نتایج بازیابی شده را در یک موتور بازیابی می‌کردند که نیمی از مرتبط‌ترین نتایج را شامل می‌شد. موتور کاوش یاهو دارای بیشترین نتیجه‌ای بود که تنها در خود یاهو بازیابی شده و موتور کاوش گوگل با کمترین نتیجه منحصر به خود از بالاترین میزان همپوشانی با سایر موتورها برخوردار بوده است.

بابایی و ساجدی (۱۳۹۱) در مطالعه خود با عنوان «بررسی مقایسه‌ای میزان کارایی موتورهای کاوش تخصصی پزشکی در بازیابی اطلاعات مربوط به بیماری‌های زنان و مامایی» در یک مطالعه تطبیقی ۵ کلیدواژه مربوط به بیماری‌های زنان و زایمان را که در مش کنترل شده بودند در ۵ موتور کاوش تخصصی پزشکی با نام‌های سرچ مدیکا، امنی، پوگوفرگ، مد هانت و تریپ جستجو کردند. ارزیابی ۱۰ نتیجه اول در هر موتور بازیابی نشان داد که از نظر دقت، جستجوی مدیکا با ۹۴ درصد در رتبه اول قرار دارد. این موتورها از نظر بازیافت، تفاوت معنی‌داری با هم ندارند. در مجموع به‌طور میانگین، یافته نشان داد که بیشتر از نیمی از نتایج بازیابی شده ۷۵ درصد از موتورهای کاوش پزشکی در این پژوهش در حوزه مورد بررسی مرتبط هستند. در این پژوهش به کاربران توصیه شده برای دسترسی به نتایج تخصصی‌تر در موضوع بیماری‌های زنان و مامایی، به موتور جستجوی مدیکا مراجعه کنند زیرا این موتور جستجو دارای توانایی بیشتری در یافتن مدارک مرتبط‌تر و پوشش موضوعی وسیع‌تر است.

چانگ^۱، هسکت^۲ و دیویدسون^۳ (۲۰۰۹) در پژوهشی با عنوان «جستجوی متون با سرعنوان موضوعی پزشکی در مقایسه با جستجوی متن»، به این نتیجه رسیدند که میزان

1. Chang
2. Heskett
3. Davidson

این تحقیق در محیط پایگاه اطلاعاتی پزشکی مؤسسه سلامت (ایران مدکس) و بانک جامع تخصصی مقالات و اطلاعات پزشکی (مدلیب) انجام شده است. به این صورت که کلیدواژه-های مورد جستجوی کاربران این مرکز ثبت شد، سپس کلیدواژه با استفاده از اصطلاحنامه پزشکی فارسی توسط پژوهشگر مستند شد. در این مرحله از کاربران درخواست شد جستجوی موردنظر خود را در دو حالت استفاده از کلیدواژه مصطلح خود یا زبان آزاد و کلیدواژه‌های مستند شده با اصطلاحنامه پزشکی فارسی در پایگاه‌های اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب مورد جستجو قرار دهند و نتایج را بررسی و از بین ۱۵ نتیجه اول تعداد رکوردهای مرتبط و نامرتب را مشخص کنند در این مرحله نتایج توسط محقق در جدول ثبت شد. نتایج حاصله از طریق تجزیه و تحلیل‌های آماری بررسی شد و میزان جامعیت و مانعیت و ربط نتایج جستجو به دست آمد.

جامعه مورد مطالعه، شامل ۵۰ کلیدواژه پزشکی جستجو شده توسط مراجعین مرکز (دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان) است. این کلیدواژه‌ها براساس نیاز اطلاعاتی مراجعان و براساس رده W که مشتمل بر مباحث علوم پزشکی و رده انشعاب یافته از رده کنگره است، انتخاب شده است و نیز از میان دانشجویان مراجعه‌کننده به مرکز تعداد ۳۰ نفر به صورت تصادفی ساده به‌عنوان نمونه برای سنجش میزان ربط نتایج جستجو و تحلیل نتایج به‌عنوان متخصصان موضوعی انتخاب شد.

سیاهه واری یکی از ابزارهایی است که جهت انجام تحقیق از آن استفاده شده است. روایی این سیاهه توسط استاد راهنما مورد تأیید قرار گرفته است. بدین‌صورت که کلیدواژه-های انتخاب شده در این سیاهه واری ذکر شده و در زیر هرکدام کلیدواژه آزاد و کنترل شده قید گردیده و نتایج حاصله و اختلافات هرکدام در جلو آن‌ها به شکل یک جدول درآورده و در این سیاهه قید شده است.

در این پژوهش، علاوه بر کنکاش در محیط اینترنت و بررسی دقیق در سایت‌های مرتبط با وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و پرسش از افراد متخصص، پایگاه‌های پزشکی فارسی شناسایی شد که از آن میان به‌دلیل کمبود پایگاه‌های پزشکی فارسی‌زبان و همچنین پرمخاطب بودن در میان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی گیلان پایگاه پزشکی ایران مدکس انتخاب شد و در مرحله اصلی پژوهش پس از گردآوری

دقت در استفاده از مش بالاتر از جستجوی ساده متنی است. همچنین یافته‌های پژوهش نشان داد برای جراحان سرو گردن بهتر است که جستجو را در آغاز با سرعنوان موضوعی مش شروع کنند و فردی که یک مقاله کلیدی را به دست می‌آورد باید از ویژگی مقاله‌های مربوط در پاب مد استفاده کند.

آندرز^۱ و اوانز^۲ (۲۰۱۰) در پژوهشی با عنوان «مقایسه جستجوی متون پاب مد و گوگل اسکالر» دقت و بازیافت این دو پایگاه را در جستجوی ساده سؤالات بالینی مقایسه کردند. نتایج این پژوهش نشان داد که از نظر بازیافت، هر دو پایگاه تقریباً عملکرد یکسانی دارند (۷۱ درصد در گوگل اسکالر در مقابل ۶۹ درصد در پاب مد).

ونگ^۳ و همکاران (۲۰۱۲)، در پژوهشی با «رویکرد مطالعه تطبیقی کاربرد ۴ موتور کاوش گوگل، اسک، یاهو و بینگ را در به دست آوردن اطلاعات پزشکی» مورد ارزیابی قرار دادند، ۵ کلیدواژه مربوط به سرطان پستان را در هریک از موتورهای کاوش مورد بررسی، مورد جستجو قرار گرفت. وبسایت‌ها براساس مفید بودن و کارایی محتوا در ارتباط با سرطان پستان توسط داوطلبان ارزیابی شدند. همچنین از یک متخصص پزشکی خواستند تا ۶ وبسایت معروف و استاندارد در رابطه با سرطان پستان را معرفی نماید. نتایج یافته‌ها نشان داد که گوگل وبسایت‌هایی را بازیابی کرده که از اعتبار بالایی برخوردار بودند. بعد از آن به ترتیب بینگ، اسک ۱ و یاهو قرار گرفتند. همچنین بین موتورهای کاوش مورد بررسی همپوشانی نسبی وجود داشت. از لحاظ تجزیه و تحلیل رضایت کاربران داوطلب، بینگ بالاترین نمره را در زمینه کارایی کسب کرد و بعد از آن یاهو، گوگل و بینگ قرار گرفتند. هر ۴ موتور کاوش در حداکثر ۳۰ نتیجه اول ۶ وبسایت معروف را بازیابی کردند. آن‌ها درکل نتیجه گرفتند ۴ موتور مورد بررسی تقریباً در یک سطح قرار دارند.

روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی بوده که به روش نیمه تجربی انجام گرفته است. این پژوهش در بازه زمانی بهار، تابستان و پاییز سال ۱۳۹۵ انجام شده است. مکان انجام پژوهش بخش پایان‌نامه‌ها و مرکز اطلاع‌رسانی کتابخانه مرکزی و پایگاه اسناد دانشگاه علوم پزشکی گیلان بوده است.

1. Anders Evans
2. Evans
3. Vang

سه ستون نتایج مرتبط بازیابی شده، نتایج غیرمرتبط بازیابی شده و کل موارد بازیابی شده است. در پایان نتایج حاصله از طریق روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در پژوهش حاضر از جداول توزیع فراوانی و نمودار به کمک نرم‌افزار Excel2007 استفاده شده است. برای بررسی تأثیر مستندسازی کلیدواژه‌ها بر میزان مانعیت، جامعیت و بازیافت با توجه به نرمال بودن داده‌ها از آزمون تی زوجی با استفاده از نرم‌افزار SPSS 22 استفاده شده است.

یافته‌های تحقیق

جدول یک به‌منظور سنجش جامعیت، میزان ربط مدارک بازیابی شده از طریق موتور جستجوی ایران مدکس را نشان می‌دهد:

اطلاعات تحلیل و متناسب با اهداف و سؤالات پژوهش مورد استنتاج قرار گرفتند.

در مرحله اول ۵۰ کلیدواژه جستجو شده توسط کاربران براساس رده W شامل علوم پزشکی بالینی توسط پژوهشگر انتخاب و سپس با اصطلاحنامه پزشکی فارسی مطابقت داده شد؛ و کلیدواژه‌های کنترل شده در مقابل کلیدواژه‌های آزاد و کلیدواژه‌های آزاد در مقابل کلیدواژه‌های کنترل شده در یک جدول تنظیم شد.

سپس دانشجویان یک‌بار جستجوی خود را با کلیدواژه مورد استفاده خود یعنی کلیدواژه زبان آزاد در پایگاه ایران مدکس انجام دادند و نتایج توسط محقق در جدول مربوطه به ثبت رسید. در مرحله بعد جستجو با همان کلیدواژه به صورت مستند شده با اصطلاحنامه پزشکی فارسی انجام و نتایج آن به همان ترتیب در جدول مربوطه ثبت شد. ثبت نتایج به صورت

جدول ۱. یافته‌های حاصل از ارزیابی میزان ربط مدارک بازیابی شده توسط موتور جستجوی ایران مدکس به‌منظور سنجش جامعیت

کلیدواژه زبان آزاد	مرتبط بازیابی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت	کلیدواژه استاندارد شده	مرتبط بازیابی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت
پزشکان عمومی	۶	۲۸	۲۸	۳۹/۳	پزشکان خانواده	۱۱	۲۸	۳۹/۳
طب سوزنی	۱۲	۲۸	۲۸	۱۴/۳	پزشکی سوزنی	۴	۲۸	۱۴/۳
ضد عفونی مواد	۱۰	۲۸	۲۸	۵۳/۶	گندزدایی	۱۵	۲۸	۵۳/۶
ضد عفونی کننده	۱۰	۲۵	۲۵	۲۸	گندزداها	۷	۲۵	۲۸
کنسرها	۰	۱۵	---	۸۶/۷	سرطان‌ها	۱۳	۱۵	۸۶/۷
تومورها	۱۲	۲۷	۲۷	۴۸/۱	سرطان‌ها	۱۳	۲۷	۴۸/۱
عفونت هرپس	۱۵	۱۶	۱۶	۶/۳	تیخال ساده	۱	۱۶	۶/۳
زگیل تناسلی	۱۱	۱۱	۱۱	---	کوندیلوماتا آکومیناتا	۰	۱۱	---
اضافه وزن	۱۵	۲۷	۲۷	۱۴/۸	افزایش وزن	۴	۲۷	۱۴/۸
اختلالات تغذیه‌ای	۰	۱۵	---	---	بیماری‌های تغذیه و سوخت‌وساز	۰	۱۵	---
پوکی استخوان	۱۵	۱۶	۱۶	۶/۳	پوکی استخوانی	۱	۱۶	۶/۳
استئوپروزیس	۷	۱۳	۱۳	۷/۷	پوکی استخوانی	۱	۱۳	۷/۷
توبرکلوز	۱۲	۲۸	۲۸	۲۸/۶	سل	۸	۲۸	۲۸/۶
بیماری پات	۰	۵	---	۸۰	سل ستون مهره‌ها	۴	۵	۸۰
سکته قلبی	۱۱	۱۹	۱۹	۲۱/۱	انفارکتوس ماهیچه قلب	۴	۱۹	۲۱/۱
ایسکمی قلب	۱۰	۱۵	۶۶/۷	---	ایسکمی ماهیچه قلب	۰	۱۵	---
هماتولوژی	۲	۱۵	۱۳/۳	---	خون‌شناسی	۰	۱۵	---
تالاسمی ماژور	۱۵	۳۰	۵۰	۵۰	تالاسمی بتا	۱۵	۳۰	۵۰

جامعیت	مرتبط با کسر موارد مشترک	مرتبط بازیابی شده	کلیدواژه استاندارد شده	جامعیت	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	مرتبط بازیابی شده	کلیدواژه زبان آزاد
۲۳/۱	۱۳	۳	خونریزی معده و روده	۷/۷	۱۳	۱	هماتوشری
۹۳/۸	۱۶	۱۵	هلیکو باکتریپیلوری	۶/۳	۱۶	۱	اچ پیلوری
۱۶/۷	۱۸	۳	خون شاشی	۷۷/۸	۱۸	۱۴	هماتوری (خون در ادرار)
۹/۱	۱۱	۱	کلیه شکافی از راه پوست	۹۰/۹	۱۱	۱۰	نفرولیتوتومی
۴۴/۸	۲۹	۱۳	دیابت شیرین	۴۴/۸	۲۹	۱۳	دیابت ملیتوس
۵۰	۳۰	۱۵	دیابتشیرین وابسته به انسولین	۵۰	۳۰	۱۵	دیابت نوع یک
۴۶/۷	۳۰	۱۴	سکته مغزی	۴۳/۳	۳۰	۱۳	استروک
۴۲/۹	۲۸	۱۲	ام اس	۴۲/۹	۲۸	۱۲	مالتیپل اسکلروزیس
۲۵	۸	۲	اختلال بیش‌فعالی ناشی از ک میود توجه	---	۸	۰	ای دی اچ دی
---	۷	۰	روان فیزیولوژی	---	۷	۰	فیزیولوژی روان
۱۷/۲	۲۹	۵	پرتوشناسی	۱۷/۲	۲۹	۵	رادبولوژی
۶/۳	۱۶	۱	آشکارسازی تصویر رادیوگرافی	۹۳/۸	۱۶	۱۵	رادیوگرافی دیجیتال
۲۴/۱	۲۹	۷	بخیه‌های جراحی	۱۴/۴	۲۹	۱۲	سوچور
۵	۲۰	۱	جراحی ترمیمی بینی	۷۰	۲۰	۱۴	رینوپلاستی
۲۴/۱	۲۹	۷	رحم برداری	۳۴/۵	۲۹	۱۰	هیسترنکتومی
۱۴/۳	۷	۱	آبستنی متعدد	۷۱/۴	۷	۵	دوقلوزایی
۳۴/۵	۲۹	۱۰	آبستنی	۳۴/۵	۲۹	۱۰	بارداری
۳۴/۵	۲۹	۱۰	سن آبستنی	۵۱/۷	۲۹	۱۵	سن بارداری
---	۸	۰	آلویسی آر	۶۲/۵	۸	۵	تاسی
---	۰	۰	آلویسی آر آتا	---	۰	۰	تاسی منطقه‌ای
۳۴/۵	۲۹	۱۰	یرقان نوزادی	۳۴/۵	۲۹	۱۰	ایکتر نوزادی
۶۶/۷	۱۵	۱۰	افزایش بیلیروبین خون	---	۱۵	۰	هایپر بیلی روبینمیا
۱۰/۳	۲۹	۳	مراقبت ازخود	۳۷/۹	۲۹	۱۱	خود مراقبتی
---	۱۵	۰	زوال عقل ناشی از پیری	۴۰	۱۵	۶	آلزایمر
۲۵/۹	۲۷	۷	ارتودنسی	۳۳/۳	۲۷	۹	ارتودنسی
۱۲	۲۵	۳	پریدانتیکس	۶۰	۲۵	۱۵	دندانپزشکی
۱۰۰	۱	۱	گوش و حلق و بینی	---	۱	۰	اوتولوژی

جامعیت	مرتبط با کسر موارد مشترک	مرتبط بازیابی شده	کلیدواژه استاندارد شده	جامعیت	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	مرتبط بازیابی شده	کلیدواژه زبان آزاد
۷/۴	۲۷	۲	التهاب مخاط بینی	۵۵/۶	۲۷	۱۵	رینیت
۱۹/۲	۲۶	۵	آب مروارید	۳۴/۶	۲۶	۹	کاتاراکت
---	۱۵	۰	آب‌سیاه	۷۳/۳	۱۵	۱۱	گلوکوم
۵/۳	۱۹	۱	پرستاری بهداشت حرفه‌ای	---	۱۹	۰	پرستاری صنعتی
۶/۳	۱۶	۱	پرستاری فوریتی	۴۳/۸	۱۶	۷	پرستاری اورژانس
۲۶/۶	۹۹۱	۲۶۴	جمع کل	۴۳	۹۹۱	۴۲۶	جمع کل

کاهش جامعیت شده است. در مورد کلیدواژه‌های استروک، تومورها، پرستاری صنعتی، هماتوسری، پزشکان عمومی، ضد عفونی، ای دی اچ دی، هایپر بیلی روبینمیا، بیماری پات، کنسرها، اچ پیلوری و اوتولوژی استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد شده باعث افزایش جامعیت شده است. در باقی کلیدواژه‌ها نیز استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد تغییری در جامعیت ایجاد نکرده است.

با توجه به جدول ۱، در رابطه با کلیدواژه‌های زگیل تناسلی، عفونت هرپس، پوکی استخوان، رادیوگرافی دیجیتال، نفرولیتوتومی، گلوکوم، ایسکمی قلب، رینوپلاستی، تاسی، هماتوری (خون درادرار)، دوقلوزایی، رینیت، دندانپزشکی، استئوپروزیس، اضافه وزن، آلزایمر، پرستاری اورژانس، سکنه قلبی، طب سوزنی، خود مراقبتی، سوچور، سن بارداری، کاتاراکت، توبرکلوز، هماتولوژی، مواد ضد عفونی کننده، هیستریکتومی و ارتودنسی استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد شده باعث

جدول ۲. جدول توزیع فراوانی تغییرات میزان جامعیت در موتور جستجوی ایران مدکس

نوع تغییر از زبان آزاد به زبان استاندارد شده	فراوانی	درصد فراوانی	درصد تجمعی
کاهش جامعیت	۲۸	۵۶	۵۶
بدون تغییر	۱۰	۲۰	۷۶
افزایش جامعیت	۱۲	۲۴	۱۰۰
جمع کل	۵۰	۱۰۰	

کاهش جامعیت، در ۲۰ درصد موارد بدون تغییر و در ۲۴ درصد موارد باعث افزایش جامعیت شده است.

همان‌طور که از جدول ۲ مشخص است در موتور جستجوی ایران مدکس، در ۵۶ درصد موارد استفاده از کلیدواژه استاندارد شده باعث

جدول ۳. یافته‌های حاصل از ارزیابی میزان ربط مدارک بازیابی شده توسط موتور جستجوی مدلیب به منظور سنجش مانعیت

کلیدواژه زبان آزاد	مرتبط بازیابی شده	غیر مرتبط بازیابی شده	مانعیت	کلیدواژه استاندارد شده	مرتبط بازیابی شده	غیر مرتبط بازیابی شده	مانعیت
پزشکان عمومی	۴	۱۱	۲۶/۷	پزشکان خانواده	۱	۱۴	۶/۷
طب سوزنی	۷	۱	۸۷/۵	پزشکی سوزنی	۱	۰	۱۰۰
ضد عفونی مواد	۱۴	۱	۹۳/۳	گندزدایی	۵	۱۰	۳۳/۳
ضد عفونی کننده	۷	۴	۶۳/۶	گندزداها	۳	۰	۱۰۰
کنسرها	۸	۷	۵۳/۳	سرطان‌ها	۱۵	۰	۱۰۰

کلیدواژه زبان آزاد	مرتبط بازیابی شده	غیر مرتبط بازیابی شده	مانعیت	کلیدواژه استاندارد شده	مرتبط بازیابی شده	غیر مرتبط بازیابی شده	مانعیت
تومورها	۶	۹	۴۰	سرطان‌ها	۱۵	۰	۱۰۰
عفونت هرپس	۳	۰	۱۰۰	تبخال ساده	۰	۰	---
زگیل تناسلی	۰	۰	---	کوندیلوماتا آکومیناتا	۰	۰	---
اضافه وزن	۱۵	۰	۱۰۰	افزایش وزن	۵	۱۰	۳۳/۳
اختلالات تغذیه‌ای	۰	۰	---	بیماری‌های تغذیه و سوخت‌وساز	۰	۰	---
پوکی استخوان	۱۵	۰	۱۰۰	پوکی استخوان پی	۰	۰	---
استئوپروزیس	۲	۰	۱۰۰	پوکی استخوان پی	۰	۰	---
توبرکلوز	۱۵	۰	۱۰۰	سل	۰	۱۵	---
بیماری پات	۰	۰	--	سل ستون مهره‌ها	۰	۰	---
سکته قلبی	۱۵	۰	۱۰۰	انفارکتوس ماهیچه قلب	۰	۰	---
ایسکمی قلب	۱۱	۰	۱۰۰	ایسکمی ماهیچه قلب	۰	۰	---
هماتولوژی	۱۱	۱	۹۱/۷	خون‌شناسی	۵	۰	۱۰۰
تالاسمی ماژور	۱۵	۰	۱۰۰	تالاسمی بنا	۴	۰	۱۰۰
هماتوشری	۰	۰	--	خونریزی معده و روده	۰	۰	---
اچ پیلوری	۰	۰	---	هلیکوباکتر پیلوری	۲	۰	۱۰۰
هماتوری (خون در ادرار)	۱	۰	۱۰۰	خون شاشی	۰	۰	---
نفرولیتوتومی	۲	۰	۱۰۰	کلیه شکافی از راه پوست	۰	۰	---
دیابت ملیتوس	۱۵	۰	۱۰۰	دیابت شیرین	۱۴	۰	۱۰۰
دیابت نوع یک	۱۵	۰	۱۰۰	دیابت شیرین وابسته به انسولین	۰	۰	---
استروک	۱۲	۵	۷۰/۶	سکته مغزی	۱۵	۰	۱۰۰
مالتیپل اسکلروزیس	۱۵	۰	۱۰۰	ام اس	۲	۱۱	۱۵/۴
ای دی اچ دی	۰	۰	---	اختلال بیش‌فعالی ناشی از کمبود توجه	۰	۰	---
فیزیولوژی روان	۰	۰	---	روان فیزیولوژی	۰	۰	---
رادیولوژی	۳	۱۲	۲۰	پرتوشناسی	۸	۷	۵۳/۳
رادیوگرافی دیجیتال	۷	۸	۴۶/۷	اشکارسازی تصویر رادیوگرافی	۲	۱۳	۱۳/۳
سوچور	۱	۳	۲۵	بخیه‌های	۰	۰	---

کلیدواژه زبان آزاد	مرتبط باز یابی شده	غیر مرتبط باز یابی شده	مانعیت	کلیدواژه استاندارد شده	مرتبط باز یابی شده	غیر مرتبط باز یابی شده	مانعیت
جراحی							
رینوپلاستی	۰	۰	---	جراحی ترمیمی بینی	۰	۰	---
هیسترکتومی	۱۵	۰	۱۰۰	رحم برداری	۰	۰	---
دوقلو زایی	۱	۰	۱۰۰	آبستنی متعدد	۰	۰	---
بارداری	۱۵	۰	۱۰۰	آبستنی	۱۵	۰	۱۰۰
سن بارداری	۴	۰	۱۰۰	سن آبستنی	۰	۰	---
تاسی	۰	۰	---	آلویسی آر	۰	۰	---
تاسی منطقه‌ای	۰	۰	---	آلویسی آر آتا	۱۲	۰	۱۰۰
ایکتر نوزادی	۲	۰	۱۰۰	یرقان نوزادی	۱	۰	۱۰۰
هایپر بیلی روبینمیا	۰	۰	---	افزایش بیلیروبین خون	۴	۷	۳۶/۴
خود مراقبتی	۲	۱	۶۶/۷	مراقبت از خود	۰	۰	---
آزایمر	۱۵	۰	۱۰۰	زوال عقل ناشی از پیری	۱۰	۵	۶۶/۷
ارتودنسی	۱۱	۰	۱۰۰	ارتودنسی	۱۵	۰	۱۰۰
دندانپزشکی	۱۰	۵	۶۶/۷	پریدانتیکس	۰	۰	---
اوتولوژی	۱	۰	۱۰۰	گوش و حلق و بینی	۱۵	۰	۱۰۰
رینیت	۱۵	۰	۱۰۰	التهاب مخاط بینی	۰	۰	---
کاتارکت	۱۵	۰	۱۰۰	آب مروارید	۱۱	۰	۱۰۰
گلوکوم	۱۵	۰	۱۰۰	آب سیاه	۰	۰	---
پرستاری صنعتی	۰	۰	---	پرستاری بهداشت حرفه‌ای	۰	۰	---
پرستاری اورژانس	۸	۰	۱۰۰	پرستاری فوریتی	۰	۰	---
جمع کل	۳۴۸	۸۳	۸۰/۷	جمع کل	۱۸۰	۹۲	۶۶/۲

ضد عفونی کننده، کنسرها و تومورها استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد شده باعث افزایش مانعیت شده است. در باقی کلیدواژه‌ها نیز استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد تغییری در مانعیت ایجاد نکرده است.

با توجه به جدول ۳، در رابطه با کلیدواژه‌های توبرکلوز، مالتیپل اسکروزیس، اضافه وزن، ضد عفونی، رادیوگرافی دیجیتال، آلزایمر و پزشکان عمومی استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد شده باعث کاهش مانعیت شده است. در مورد کلیدواژه‌های هماتولوژی، طب سوزنی، استروک، رادیولوژی، مواد

جدول ۴. جدول توزیع فراوانی تغییرات میزان مانعیت در موتور جستجوی مدلیب

نوع تغییر از زبان آزاد به زبان استاندارد شده	فراوانی	درصد فراوانی	درصد تجمعی
کاهش مانعیت	۲۴	۴۸	۴۸
بدون تغییر	۱۶	۳۲	۸۰
افزایش مانعیت	۱۰	۲۰	۱۰۰
جمع کل	۵۰	۱۰۰	

همان‌طور که از جدول ۴ مشخص است در موتور جستجوی مدلیب، در ۴۸ درصد موارد استفاده از کلیدواژه استاندارد شده باعث کاهش مانعیت، در ۳۲ درصد موارد بدون تغییر و در ۲۰ درصد موارد باعث افزایش مانعیت شده است.

جدول ۵. یافته‌های حاصل از ارزیابی میزان ربط مدارک بازبایی شده توسط موتور جستجوی مدکس به‌منظور سنجش جامعیت

کلیدواژه زبان آزاد	مرتبط بازبایی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت	کلیدواژه استاندارد شده	مرتبط بازبایی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت
پزشکان عمومی	۶	۲۸	۲۱/۴	پزشکان خانواده	۱۱	۲۸	۳۹/۳
طب سوزنی	۱۲	۲۸	۲۴/۹	پزشکی سوزنی	۴	۲۸	۱۴/۳
ضد عفونی مواد	۱۰	۲۸	۳۵/۷	گندزدایی	۱۵	۲۸	۵۳/۶
ضد عفونی‌کننده	۱۰	۲۵	۴۰	گندزداها	۷	۲۵	۲۸
کنسرها	۰	۱۵	---	سرطان‌ها	۱۳	۱۵	۸۶/۷
تومورها	۱۲	۲۷	۴۴/۴	سرطان‌ها	۱۳	۲۷	۴۸/۱
عفونت هرپس	۱۵	۱۶	۹۳/۸	تبخال ساده	۱	۱۶	۶/۳
زگیل تناسلی	۱۱	۱۱	۱۰۰	کوندیلوماتا آکومیناتا	۰	۱۱	---
اضافه‌وزن	۱۵	۲۷	۵۵/۶	افزایش وزن	۴	۲۷	۱۴/۸
اختلالات تغذیه‌ای	۰	۱۵	---	بیماری‌های تغذیه و سوخت‌وساز	۰	۱۵	---
پوکی استخوان	۱۵	۱۶	۹۳/۸	پوکی استخوانی	۱	۱۶	۶/۳
استنوپروزیس	۷	۱۳	۵۳/۸	پوکی استخوانی	۱	۱۳	۷/۷
توبرکلوز	۱۲	۲۸	۴۲/۹	سل	۸	۲۸	۲۸/۶
بیماری پات	۰	۵	---	سل ستون مهره‌ها	۴	۵	۸۰
سکته قلبی	۱۱	۱۹	۵۷/۹	انفارکتوس ماهیچه قلب	۴	۱۹	۲۱/۱
ایسکمی قلب	۱۰	۱۵	۶۶/۷	ایسکمی ماهیچه قلب	۰	۱۵	---
هماتولوژی	۲	۱۵	۱۳/۳	خون‌شناسی	۰	۱۵	---
تالاسمی ماژور	۱۵	۳۰	۵۰	تالاسمی بتا	۱۵	۳۰	۵۰
هماتوشری	۱	۱۳	۷/۷	خونریزی معده و روده	۳	۱۳	۲۳/۱
اچ پیلوری	۱	۱۶	۶/۳	هلیکو باکتر پیلوری	۱۵	۱۶	۹۳/۸
هماتوری (خون رادرار)	۱۴	۱۸	۷۷/۸	خون شاشی	۳	۱۸	۱۶/۷
نفرولیتوتومی	۱۰	۱۱	۹۰/۹	کلیه شکافی از راه پوست	۱	۱۱	۹/۱
دیابت ملیتوس	۱۳	۲۹	۴۴/۸	دیابت شیرین	۱۳	۲۹	۴۴/۸
دیابت نوع یک	۱۵	۳۰	۵۰	دیابت شیرین وابسته به انسولین	۱۵	۳۰	۵۰
استروک	۱۳	۳۰	۴۳/۳	سکته مغزی	۱۴	۳۰	۴۶/۷
مالتیپل اسکروزیس	۱۲	۲۸	۴۲/۹	ام اس	۱۲	۲۸	۴۲/۹

کلیدواژه زبان آزاد	مرتبط بازیابی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت	کلیدواژه استاندارد شده	مرتبط بازیابی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت
ای دی اچ دی	۰	۸	---	اختلال بیش‌فعالی ناشی از کمبود توجه	۲	۸	۲۵
فیزیولوژی روان	۰	۷	---	روان فیزیولوژی	۰	۷	---
رادیولوژی	۵	۲۹	۱۷/۲	پرتوشناسی	۵	۲۹	۱۷/۲
رادیوگرافی دیجیتال	۱۵	۱۶	۹۳/۸	اشکارسازی تصویر رادیوگرافی	۱	۱۶	۶/۳
سوچور	۱۲	۲۹	۱۴/۴	بخیه‌های جراحی	۷	۲۹	۲۴/۱
رینوپلاستی	۱۴	۲۰	۷۰	جراحی ترمیمی بینی	۱	۲۰	۵
هیسترکتومی	۱۰	۲۹	۳۴/۵	رحم برداری	۷	۲۹	۲۴/۱
دوقلو زایی	۵	۷	۷۱/۴	آبستنی متعدد	۱	۷	۱۴/۳
بارداری	۱۰	۲۹	۳۴/۵	آبستنی	۱۰	۲۹	۳۴/۵
سن بارداری	۱۵	۲۹	۵۱/۷	سن آبستنی	۱۰	۲۹	۳۴/۵
تاسی	۵	۸	۶۲/۵	آلوپسی آر	۰	۸	---
تاسی منطقه‌ای	۰	۰	---	آلوپسی آر آتا	۰	۰	---
ایکتر نوزادی	۱۰	۲۹	۳۴/۵	یرقان نوزادی	۱۰	۲۹	۳۴/۵
هائپر بیلی روبینمیا	۰	۱۵	---	افزایش بیلیروبین خون	۱۰	۱۵	۶۶/۷
خود مراقبتی	۱۱	۲۹	۳۷/۹	مراقبت از خود	۳	۲۹	۱۰/۳
آلزایمر	۶	۱۵	۴۰	زوال عقل ناشی از پیری	۰	۱۵	---
ارتدنسی	۹	۲۷	۳۳/۳	ارتودنسی	۷	۲۷	۲۵/۹
دندانپزشکی	۱۵	۲۵	۶۰	پرپودانتیکس	۳	۲۵	۱۲
اوتولوژی	۰	۱	---	گوش و حلق و بینی	۱	۱	۱۰۰
رینیت	۱۵	۲۷	۵۵/۶	التهاب مخاط بینی	۲	۲۷	۷/۴
کاتاراکت	۹	۲۶	۳۴/۶	آب مروارید	۵	۲۶	۱۹/۲
گلوکوم	۱۱	۱۵	۷۳/۳	آب‌سیاه	۰	۱۵	---
پرستاری صنعتی	۰	۱۹	---	پرستاری بهداشت حرفه‌ای	۱	۱۹	۵/۳
پرستاری اورژانس	۷	۱۶	۴۳/۸	پرستاری فوری	۱	۱۶	۶/۳
جمع کل	۴۲۶	۹۹۱	۴۳	جمع کل	۲۶۴	۹۹۱	۲۶/۶

استئوپوروزیس، اضافه وزن، آلزایمر، پرستاری اورژانس، سکتة قلبی، طب سوزنی، خود مراقبتی، سوچور، سن بارداری، کاتاراکت، توبرکلوز، هماتولوژی، مواد ضد عفونی‌کننده، هیسترکتومی و ارتودنسی استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد شده

با توجه به جدول ۵، در رابطه با کلیدواژه‌های زگیل تناسلی، عفونت هرپس، پوکی‌استخوان، رادیوگرافی دیجیتال، نفرولیتوتومی، گلوکوم، ایسکمی قلب، رینوپلاستی، تاسی، هماتوری (خون درادرار)، دوقلو زایی، رینیت، دندانپزشکی،

استاندارد شده باعث افزایش جامعیت شده است. در باقی کلیدواژه‌ها نیز استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد تغییری در جامعیت ایجاد نکرده است.

باعث کاهش جامعیت شده است. در مورد کلیدواژه‌های استروک، تومورها، پرستاری صنعتی، هماتوشری، پزشکان عمومی، ضدعفونی، ای دی اچ دی، هایپر بیلی روبینمیا، بیماری پات، کنسرها، اچ پیلوری و اوتولوژی استفاده از کلیدواژه‌های

جدول ۶. جدول توزیع فراوانی تغییرات میزان جامعیت در موتور جستجوی ایران مدکس

درصد تجمعی	درصد فراوانی	فراوانی	نوع تغییر از زبان آزاد به زبان استاندارد شده
۵۶	۵۶	۲۸	کاهش جامعیت
۷۶	۲۰	۱۰	بدون تغییر
۱۰۰	۲۴	۱۲	افزایش جامعیت
	۱۰۰	۵۰	جمع کل

شده باعث کاهش جامعیت، در ۲۰ درصد موارد بدون تغییر و در ۲۴ درصد موارد باعث افزایش جامعیت شده است.

همان‌طور که از جدول ۶ مشخص است در موتور جستجوی ایران مدکس، در ۵۶ درصد موارد استفاده از کلیدواژه استاندارد

جدول ۷. یافته‌های حاصل از ارزیابی میزان ربط مدارک بازبایی شده از طریق موتور جستجوی مدلیب به منظور سنجش جامعیت

جامعیت	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	مرتبط بازبایی شده	کلیدواژه استاندارد شده	جامعیت	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	مرتبط بازبایی شده	کلیدواژه زبان آزاد
۳	۲۹	۱	پزشکان خانواده	۱۴	۲۹	۴	پزشکان عمومی
۱۱	۹	۱	پزشکی سوزنی	۷۸	۹	۷	طب سوزنی
۱۹	۲۷	۵	گندزدایی	۵۲	۲۷	۱۴	ضد عفونی مواد
۲۱	۱۴	۳	گندزداها	۵۰	۱۴	۷	ضد عفونی کننده
۵۴	۲۸	۱۵	سرطان‌ها	۲۹	۲۸	۸	کنسرها
۵۴	۲۸	۱۵	سرطان‌ها	۲۱	۲۸	۶	تومورها
---	۳	۰	تبخال ساده	۱۰۰	۳	۳	عفونت هرپس
---	۰	۰	کوندیلوماتا آکومیناتا	---	۰	۰	زگیل تناسلی
۱۹	۲۶	۵	افزایش وزن	۵۸	۲۶	۱۵	اضافه وزن
---	۰	۰	بیماری‌های تغذیه و سوخت‌وساز	---	۰	۰	اختلالات تغذیه‌ای
---	۱۵	۰	پوکی استخوانی	۱۰۰	۱۵	۱۵	پوکی استخوان
---	۲	۰	پوکی استخوانی	۱۰۰	۲	۲	استئوپروزیس
---	۲۸	۰	سل	۵۴	۲۸	۱۵	توبرکلوز
---	۰	۰	سل ستون مهره‌ها	---	۰	۰	بیماری پات
---	۱۵	۰	انفارکتوس ماهیچه قلب	۱۰۰	۱۵	۱۵	سکته قلبی

کلیدواژه زبان آزاد	مرتبط بازیابی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت	کلیدواژه استاندارد شده	مرتبط بازیابی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت
ایسکمی قلب	۱۱	۱۱	۱۰۰	ایسکمی ماهیچه قلب	۰	۱۱	---
هماتولوژی	۱۱	۱۷	۶۵	خون‌شناسی	۵	۱۷	۲۹
تالاسمی ماژور	۱۵	۱۹	۷۹	تالاسمی بتا	۴	۱۹	۲۱
هماتوشری	۰	۰	---	خونریزی معده و روده	۰	۰	---
اچ پیلوری	۰	۲	---	هلیکو باکترپیلوری	۲	۲	۱۰۰
هماتوری(خون در ادرار)	۱	۱	۱۰۰	خون شاشی	۰	۱	---
نفرولیتوتومی	۲	۲	۱۰۰	کلیه شکافی از راه پوست	۰	۲	---
دیابت ملیتوس	۱۵	۲۸	۵۴	دیابت شیرین	۱۴	۲۸	۵۰
دیابت نوع یک	۱۵	۱۵	۱۰۰	دیابت شیرین وابسته به انسولین	۰	۱۵	---
استروک	۱۲	۳۰	۴۰	سکته مغزی	۱۵	۳۰	۵۰
مالتیپل اسکلروزیس	۱۵	۲۸	۵۴	ام اس	۲	۲۸	۷
ای دی اچ دی	۰	۰	---	اختلال بیش‌فعالی ناشی از کمبود توجه	۰	۰	---
فیزیولوژی روان	۰	۰	---	روان فیزیولوژی	۰	۰	---
رادیولوژی	۳	۲۹	۱۰	پرتوشناسی	۸	۲۹	۲۸
رادیوگرافی دیجیتال	۷	۲۸	۲۵	آشکارسازی تصویر رادیوگرافی	۲	۲۸	۷
سوچور	۱	۴	۲۵	بخیه‌های جراحی	۰	۴	---
رینوپلاستی	۰	۰	---	جراحی ترمیمی بینی	۰	۰	---
هیسترکتومی	۱۵	۱۵	۱۰۰	رحم برداری	۰	۱۵	---
دوقلو زایی	۱	۱	۱۰۰	آبستنی متعدد	۰	۱	---
بارداری	۱۵	۲۸	۵۴	آبستنی	۱۵	۲۸	۵۴
سن بارداری	۴	۴	۱۰۰	سن آبستنی	۰	۴	---
تاسی	۰	۱۵	---	آلوپسی آر	۰	۱۵	---
تاسی منطقه‌ای	۰	۱۲	---	آلوپسی آر آنا	۱۲	۱۲	۱۰۰
ایکتر نوزادی	۲	۳	۶۷	یرقان نوزادی	۱	۳	۳۳
هایپر بیلی روبینمیا	۰	۱۱	---	افزایش بیلیروبین خون	۴	۱۱	۳۶
خود مراقبتی	۲	۳	۶۷	مراقبت از خود	۰	۳	---
آلزایمر	۱۵	۲۹	۵۲	زوال عقل ناشی از پیری	۱۰	۲۹	۳۴
ارتودنسی	۱۱	۲۳	۴۸	ارتودنسی	۱۵	۲۳	۶۵
دندانپزشکی	۱۰	۱۵	۶۷	پریودانتیکس	۰	۱۵	---

کلیدواژه زبان آزاد	مرتبط با بازبایی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت	کلیدواژه استاندارد شده	مرتبط با بازبایی شده	مرتبط موجود با کسر موارد مشترک	جامعیت
اوتولوژی	۱	۱۶	۶	گوش و حلق و بینی	۱۵	۱۶	۹۴
رینیت	۱۵	۱۵	۱۰۰	التهاب مخاط بینی	۰	۱۵	---
کاتاراکت	۱۵	۲۶	۵۸	آب‌مرورید	۱۱	۲۶	۴۲
گلوکوم	۱۵	۱۵	۱۰۰	آب‌سیاه	۰	۱۵	---
پرستاری صنعتی	۰	۰	---	پرستاری بهداشت حرفه‌ای	۰	۰	---
پرستاری اورژانس	۸	۸	۱۰۰	پرستاری فوری	۰	۸	---
جمع کل	۳۴۸	۶۷۷	۵۱	جمع کل	۱۸۰	۶۷۷	۲۷

عمومی و دیابت ملیتوس استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد شده باعث کاهش جامعیت شده است. در مورد کلیدواژه‌های استروک، رادیولوژی، ارتودنسی، کنسرها، تومورها، هایپر بیلی روبینمیا، اوتولوژی، اچ پیلوری و تاسی منطقه‌ای استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد شده باعث افزایش جامعیت شده است. در باقی کلیدواژه‌ها نیز استفاده از کلیدواژه‌های استاندارد تغییری در جامعیت ایجاد نکرده است.

با توجه به جدول ۷، در رابطه با کلیدواژه‌های عفونت هرپس، پوکی‌استخوان، استئوپروزیس، سکتۀ قلبی، ایسکمی قلب، هماتوری (خون در ادرار)، نفرولیتوتومی، دیابت نوع یک، هیستریکتومی، دوقلوژی، سن بارداری، رینیت، گلوکوم، پرستاری اورژانس، طب سوزنی، خود مراقبتی، دندانپزشکی، تالاسمی ماژور، توبرکلوز، مالتیپل اسکلروزیس، اضافه‌وزن، هماتولوژی، ضد عفونی، ایکتر نوزادی، مواد ضد عفونی کننده، سوچور، رادیوگرافی دیجیتال، آلزایمر، کاتاراکت، پزشکان

جدول ۸. جدول توزیع فراوانی تغییرات میزان جامعیت در موتور جستجوی مدلیب

نوع تغییر از زبان آزاد به زبان استاندارد شده	فراوانی	درصد فراوانی	درصد تجمعی
کاهش جامعیت	۳۱	۶۲	۶۲
بدون تغییر	۱۰	۲۰	۸۲
افزایش جامعیت	۹	۱۸	۱۰۰
جمع کل	۵۰	۱۰۰	

برای کلیدواژه‌های زبان آزاد با مقدار ۰/۶۵ و بیشتر از کلیدواژه‌های استاندارد شده با مقدار ۰/۳۵ در پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس است. میزان مانعیت اطلاعات بازبایی شده برای کلیدواژه‌های زبان آزاد با مقدار ۰/۶۴ و بیشتر از کلیدواژه‌های استاندارد شده با مقدار ۰/۵۷ در پایگاه اطلاعاتی مدلیب است.

بنابراین، مستندسازی کلیدواژه‌ها در پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس بر مانعیت اطلاعات بازبایی شده تأثیر منفی دارد. همچنین مستندسازی کلیدواژه‌ها در پایگاه اطلاعاتی مدلیب بر مانعیت اطلاعات بازبایی شده تأثیر معنی‌داری نداشته است. نتیجه به دست

همان‌طور که از جدول ۸ مشخص است در موتور جستجوی مدلیب، در ۶۲ درصد موارد استفاده از کلیدواژه استاندارد شده باعث کاهش جامعیت، در ۲۰ درصد موارد بدون تغییر و در درصد موارد باعث افزایش جامعیت شده است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج به‌دست‌آمده از این تحقیق نشان داد که بین میزان مانعیت اطلاعات بازبایی شده با کلیدواژه‌های زبان آزاد و استاندارد شده در پایگاه‌های اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب اختلاف معنی‌داری وجود دارد که بر این اساس میزان مانعیت اطلاعات بازبایی شده

سازی باعث حل این مسئله شده و موانع احتمالی را در بازیابی اطلاعات موردنیاز، مورد کنترل قرار می‌دهد. به همین دلیل، مستندسازی کلیدواژه‌ها با اصطلاحنامه پزشکی فارسی بر میزان مانعیت اطلاعات بازیابی شده تأثیر منفی دارد و این تأثیر منفی در پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس یافت شده است. همچنین می‌توان بیان داشت که یکی از ارزشمندی‌های مستندسازی کلیدواژه‌ها با اصطلاحنامه پزشکی فارسی به نسبت زبان آزاد؛ جامعیت، بازیافت (توانایی در بازیابی تمام و یا بیشتر مدارک مرتبط در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی) است که به نسب زبان آزاد، متفاوت‌تر است. باید توجه داشت که هدف از طراحی هر نظام ذخیره و بازیابی اطلاعات، بازیابی اطلاعات مرتبط است و ربط، زیربنای طراحی و ارزیابی این نظام‌ها است که این مهم با توجه به مستندسازی انجام می‌شود و کاربران به نیازهای اطلاعاتی‌شان که به‌عنوان یک هدف محسوب می‌شود؛ دسترسی می‌یابند. به همین دلیل، مستندسازی کلیدواژه‌ها با اصطلاحنامه پزشکی فارسی بر میزان جامعیت اطلاعات بازیابی شده تأثیر منفی دارد و این مهم در پایگاه‌های اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب به‌خوبی ارائه می‌شود.

و همچنین یکی از عملکردهای اثربخش به‌منظور دسترسی سریع و آسان به مجموعه مقالات منتشر شده در زمینه علوم پزشکی، مستندسازی کلیدواژه‌ها با استفاده از اصطلاحنامه پزشکی فارسی است. مستندسازی کلیدواژه‌ها؛ فهرست مجله‌ها، نتایج مقاله‌های منتشر شده را با جستجوی پیشرفته و صحیح در اختیار کاربران قرار می‌دهد. نظر به این که با انتشار یافتن خیل عظیمی از مقالات پزشکی، دسترسی آسان به مقالات مناسب و موردنیاز را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد و این مهم زمانی به اثربخشی نائل می‌شود که مستندسازی شود و از هرگونه اختلال در هنگام بازیابی، پیشگیری شود. زیرا با مستندسازی، تمامی مقاله‌ها به صورت یکدست و هماهنگ شده در پایگاه‌های اطلاع‌رسانی مدلیب و ایران مدکس مورد بازیابی قرار گرفته می‌شود. شایان ذکر است که تبیین نتیجه به دست آمده بر بازیابی مقاله‌ها با کلیدواژه‌های زبان آزاد نیز صدق می‌کند و اختلاف معنی‌داری میان آن‌ها (مستندسازی و زبان آزاد) در زمینه بازیابی مقاله‌ها در پایگاه‌های اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب وجود ندارد. با توجه به تأثیرگذاری کلیدواژه‌ها با اصطلاحنامه پزشکی فارسی بر میزان مانعیت اطلاعات بازیابی شده، پیشنهاد می‌شود به‌منظور رفع نارسایی‌ها و ابهامات موجود و بازیابی اطلاعات به صورت سازمان‌دهی شده و مرتبط در پایگاه‌های اطلاعاتی؛ کلیدواژه‌های پزشکی به صورت مستند بایگانی شوند و به‌طور کارآمد مورد بازیابی و روزآمدی قرار گرفته شوند.

آمده با پژوهش‌های وزیر پورکشمیری و فزونی (۱۳۹۱)، بابایی و ساجدی (۱۳۹۱) همخوانی دارد.

بین مستندسازی کلیدواژه‌ها با اصطلاحنامه پزشکی فارسی و افزایش میزان جامعیت اطلاعات بازیابی شده رابطه معنی‌داری وجود دارد.

نتایج به دست آمده از این تحقیق نشان داد که بین میزان جامعیت اطلاعات بازیابی شده با کلیدواژه‌های زبان آزاد و استاندارد شده در پایگاه‌های اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب اختلاف معنی‌داری وجود دارد که بر این اساس میزان جامعیت اطلاعات بازیابی شده برای کلیدواژه‌های زبان آزاد با مقدار ۰/۵۱ و بیشتر از کلیدواژه‌های استاندارد شده با مقدار ۰/۱۹ در پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس است. میزان جامعیت اطلاعات بازیابی شده برای کلیدواژه‌های زبان آزاد با مقدار ۰/۴۱ و بیشتر از کلیدواژه‌های استاندارد شده با مقدار ۰/۲۶ در پایگاه اطلاعاتی مدلیب است.

بنابراین، مستندسازی کلیدواژه‌ها در پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس بر میزان جامعیت اطلاعات بازیابی شده تأثیر معنی‌داری نداشته است. نتیجه به دست آمده با پژوهش‌های اسفندیاری مقدم و بهاری مقدم (۱۳۹۱)، بابایی و ساجدی (۱۳۹۱) هم‌خوانی دارد.

بین مستندسازی کلیدواژه‌ها با استفاده از اصطلاحنامه پزشکی فارسی و بازیابی مقالات از پایگاه‌های ایران مدکس و مدلیب رابطه معنی‌داری وجود دارد. براساس نتایج به دست آمده، سطح معنی‌داری آزمون برای هر دو پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب به ترتیب برابر ۰/۴۹۲ و ۰/۳۶۷ با توجه به زبان آزاد استاندارد شده است که بر این اساس، بین میزان بازیابی مقالات با کلیدواژه‌های زبان آزاد و استاندارد شده در پایگاه‌های اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب اختلاف معنی‌داری وجود ندارد. بنابراین مستندسازی کلیدواژه‌ها در دو پایگاه اطلاعاتی ایران مدکس و مدلیب تأثیری بر میزان بازیابی مقالات نداشته است و این فرضیه تأیید نمی‌شود. در ارتباط با نتیجه به دست آمده، پژوهشی یافت نشده است.

در تبیین نتیجه به دست آمده از تحقیق می‌توان بیان داشت که مستندسازی به نسبت زبان آزاد، کلیدواژه‌ها با اصطلاحنامه پزشکی فارسی را با بررسی دقیق، سریع، آسان و صحیح منابع، رفع نارسایی‌ها، رفع ابهامات موجود و هرگونه موانع در بازیابی اطلاعات، مورد کنترل بیشتر و بهتر قرار می‌دهد. از آن جایی که بازیابی اطلاعات شامل دسترسی کارآمد و اثربخش به اطلاعات کامل به شکل‌های گوناگون دیداری، شنیداری و غیره است؛ حال آن‌که هر اطلاعات بازیابی شده در رابطه با یک پرسش، لزوماً به آن پرسش مربوط باشد؛ ممانعت ایجاد می‌شود. بنابراین، مستند-

منابع

- اسفندیاری مقدم، علیرضا و بهاری مقدم، زهره (۱۳۹۱). میزان همپوشانی نتایج بازیابی شده کلیدواژه‌های تخصصی پزشکی در موتورهای کاوش عمومی وب. *مدیریت اطلاعات سلامت*، ۹ (۲)، ۲۰۳-۲۱۴.
- بابایی، الهام و ساجدی، محمد (۱۳۹۱). بررسی مقایسه‌ای میزان کارایی موتورهای کاوش تخصصی پزشکی در بازیابی اطلاعات مربوط به بیماری‌های زنان و مامایی. *مدیریت اطلاعات سلامت*، ۱۱ (۲)، ۴۵-۵۷.
- رضایی شریف‌آبادی، سعید؛ خسروی، عبدالرسول؛ حاجی زین‌العابدینی، محسن (۱۳۸۶). امکان‌سنجی مهار مستندات موضوعی پزشکی در پایگاه‌های اطلاعاتی فارسی موجود بر روی وب. *مطالعات تربیتی و روان‌شناسی*، ۸ (۳)، ۱۸۳-۲۰۱.
- فتاحی، رحمت‌الله (۱۳۷۹). *فهرست‌نویسی: اصول و روش‌ها*. مشهد: دانشگاه فردوسی.
- وزیرپور کشمیری، مهرداد و فزونی، بهاره (۱۳۹۱). بررسی میزان دقت راهنماهای موضوعی وب در بازیابی اطلاعات فنی-مهندسی. *پژوهشنامه مدیریت و پردازش اطلاعات*، ۲۷ (۳)، ۵۹۷-۶۱۶.
- Anders, M. E. & Evans, D. P. (2010). Comparison of in PubMed and Google Scholar Literature Search. *Respiratory Care*, 55 (5), 578-583.
- Chang, A. A., Heskett, K. M. & Davidson, T. M. (2009). Searching the literature using medical subject headings versus text word with PubMed. *The Laryngoscope*, 116(2), 336-340.
- Wang, L., Wang, J., Wang, M., Li, Y., Liang, Y. & Xu, D. (2012). Using Internet search engines to obtain medical Information: a comparative study. *Journal of medical Internet research*, 14(3), e74.